

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 3 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Gyülekezőt fúvok!

A „Székely-Udvarhely” számára írta:
Dr. Nagy György, orsz. képviselő.

Ugy érzem magam, mint a meszebeli király, kinek egyik szeme sirt, a másik pedig mosolygott. Visszaemlékezve a birtokrendezéséről szóló törvényjavaslat képviselőházi tárgyalására, örvendek, hogy agitációm sikerrel járt, hogy sikerült alapos vitát rendezni. De másfelől szomorúság szállja meg szívemet, ha elgondolom, hogy összetartva, egyetértve mennyi értékes vívmányt szerezhettünk volna székely véreinknek.

Sértő közöny mellett tárgyaltuk a reánk nézve olyan fontos javaslatot. Üres padosoroknak beszélünk a székelység történeti misz-sziójáról. Engem e lelketlen közöny annyira elkeserített, hogy a részletes tárgyalás során haragos szavakban törtem ki s távoztam a teremből, hol a leg-életrevalóbb indítványokat is lesza-vazta a szocialis érzék nélküli csoport. Nem úgy képzeltem én a nemzet törvényhozó testületét. Azt hittem, hogy a képviselőház a nemzet törvényhozásának temploma, hol a törvényhozás választott papjai tudással, hittel, lelkesedéssel áldoznak a munka oltárán. Fáj a csalódás! De azért bár százszor csalódom, százszor újra kezdem a harcot. Ha megsebzett szívvel is, de erős, ép kezekkel előre viszem azt a zászlót, melynek egy egész életre katonájául esküdtem.

A birtokrendezési törvényjavaslat tárgyalása egyre mindenkit megtaníthatott. Hogy szervezkednünk kell. A miről annyiszor irtam, oly sokat beszéltem, azt meg kell valósítani. *Ai kell dolgoznunk egy egységes gazdasági programot!* Minden székelyföldi képviselőnek kötelessége lesz e program gvakorlati megvalósításáért sikra szállani. Egy ilyen gazdasági vonatkozású országgyűlési Székely-pártnak elég ereje lesz érvényt szerezni a székely vérjogos kivánságainak.

Hiszen olyan sok a gyógyításra váró seb! Miért késünk? Mire várunk?

A közel jövő feladatai gyors munkára serkentenek. A vasuti beruházási kölcsönnek s az erdő-törvény revíziójának parlamenti tárgyalásakor már egységes erővel, zárt sorokban kell felvonulnunk. Választóink bizalmukért tőlünk munkát várnak. Munkát

követelnek. Jól teszik! Áldja meg az Isten őket azért!

A régi rendszert mindig szidtuk, hogy nem törődik a nép érdekeivel. A régi képviselők egyik legnagyobb bűnűl róttuk fel, hogy a székely érdeket bünyösen elhanyagolták.

Legyen a rendszer is jobb! Legyenek a képviselők is bülbönbek! A függetlenségi és 48-as eszmék zászlóján három jelszó ragyog: „Istenért! Hazáért! Népért!” Ez vezessen minket! Mindig: Előre! A képviselőjelöltek nagy lelkesedéssel tett ígéretét, hasonló nagy munkaszeretettel valósítsák meg a megválasztott képviselők. Nem kíván tőlünk a székelység egyebet vagy többet, mint ígéreteink beváltását. Ezeket beváltani pedig férfiu kötelességünk. Ki harsogó hangon ígér s azután képpel sem fordul többet ígérete felé, annak bottal kell fejébe verni a tisztességtudást. Nem tűrhetjük azt, hogy egyesek vétkes mulasztása miatt az összes iránt megrendüljön a bizalom. Hulljon a fergese! S ha nem hull magától, bottal kell leverni! De le kell verni!

Én a szeretet hangján hívok mindenkit munkába. Az igazi székelymentés nehéz, de dicsőséges munkájába. Az egységes akarattal, egyesített erővel megvívandó harcba. De ha süketekre találok, kik nem hallják meg a munkazajt, a mely a költő szerint ma legszebb himnusza a hazaszeretetnek, gondom lesz reá, hogy politikai nagyothallóságukról választóik is értesüljenek. Nem fogok kiméleletet ismerni. A székelységnek sebb jövőt kell teremteni. Erre a munkára egész férfiak kellene. Ki vállalkozott a munkára, az dolgozzék is. Heréket nem tőrünk. Hála a jó Istennek, annyi a dolgos kezű, bátor szívű, kipróbált büségű székely, hogy ezek közül gyönyörűség lesz kiválasztani a legjobbakat. A „nagyothallók”-kal szemben a választáskor „rövid látók” leszünk s akár hogy handa-bandáznak, észre se vesszük őket. Vagy olyan hangon kiáltjuk fülükbe haragunknak szavát, hogy irhájuk jól felfogott érdekében jobbnak látják majd az osztrák armádia taktikáját, a „Rückwärts-Koncentrirungot” választani. Azokat pedig, kik a székelység érdekében önzetlenül dolgoztak, szeretettel fogadjuk szívünkbe...

A munka zászlója kibontva lebeg! Ime! megfűttam a gyülekezőt!

A politikai helyzetről.

Tótágast áll az egész politika és ember legyen a talpán, a ki ebből a nagy chaoszból csak félig-meddig is képes lenne kiokoskodni.

Keverik a kártyákat minden vonalon; a külföldön épen úgy, mint Bécsben és nálunk épen úgy, mint a külföldön.

A legjelentékenyebb és legfigyelemreméltóbb jelenség az a titok, mely csak legközelebb pattant ki véletlenül, hogy Európa nagy hatalmassága Orosz, Angol- és Franciaország szövetségre lépnek, hogy Németország tulkapásai ellen megvédjék a Balkánt és a Földközi tengert. Minden, ami a legutóbbi időben Bécsben történt és történik, erre a nagypolitikai eseményre vezethető vissza, mert bármily erősen hangsúlyozzák is a régi hármass szövetség szentségét, nincs kizárva a lehetőség, hogy a fentemlített újabb szövetséghez Olaszország is csatlakozni fog és ez eshetőséggel szemben kell nagy Németországnak és Ausztriának minden vonalon erősen felfegyverkezni; sőt erre vezethető vissza az a nagy előzékenység is, melyet a közös hadügyminiszter Schönauich báró a delegációk iránt tanusított; mert e nagypolitikai európai esemény elkerülhetlenné teszi a katonai létszám felemelést, melylyel szemben most már olyan engedékenység is mutatkozik, hogy a német vezényleti nyelv egyöntetűségén kívül, bizonyos nemzeti engedményeket is hajlandóak volnának a magyar nemzetnek megadni. Hiába igyekeznek titkolgatni, takargatni, ez a létszámemelés mint a rossz kísértet, minden alkalommal ott áll riasztó rémként a politika előterében és szinte bizonyosra vehető, hogy addig kísért, míg egyszer pozitív alakot ölt és akkor farkasszemmet kell vele néznünk, bármint berzenkedünk is és épen ezért meggyünk olyan nehezen a házszabályrevízióba, mert hazafias aggodalmaink vannak, hogy ez a két égető kérdés bizonyos szoros kapcsolatban áll egymással, a mi aztán az egész politikai láthatárt sűrű felhőkkel borítja be.

Az események gyors egymáztutában követik egymást. A disszidensekkel kötött paktum szerint a házszabályrevíziós javaslatot újabb pártközi konferencia elé kellett vinni és ezt az értekezletet meg is tartották. A kormányt Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrássy Gyula gróf képviselte. A tanácskozásban a koalíciós pártoknak hat megbízottja és a disszidens csoportnak három tagja: Lengyel Zoltán, Szappanos István és Farkasházy Zsigmond vett részt. Bár a tanácskozás délután 4 órától este 7 óráig tartott, mégis eredménytelenül végződött, mert a disszidens képviselők olyan feltételeket és módokat szabtak, hogy azokat a kormány nem teljesíthette. A konferencia után a három kiküldött disszidens beszámolt társaiknak a tanácskozás ered-

ménytelenségéről, mire elhatározták, hogy a házszabályrevízió ellen a Házban kérérelhetlen harcot indítanak. A vitában részt vettek még: Ugron Gábor, gróf Batthány Tivadar, gróf Thoroczkóy Miklós, Nagy Emil, Hencz Károly és Buzáth Ferenc; az utóbbi három kijelentette, hogy a disszidensek csoportja sokkal jelentéktelenebb, semhogy engedményekrevolna szükség.

Csütörtökön, a képviselőház igen mozgalmas ülésében, nagy házszabályvitát provokáltak a disszidensek, mert Wekerle miniszterelnök a kormány által betervezett összes törvényjavaslatokat visszavonta, csupán azért, hogy a házszabályrevíziót lehessen napirendre kitűzni. Nagy hiba, sőt megbocsáthatatlan bűn az a közöny, melyet a képviselő urak még ilyen nagypolitikai kérdések tárgyalásánál is, részvétlenségük által elkövetnek és Justh Gyula elnök kénytelen volt néhány képviselő jelenlétében az ülést megnyitni; később benépesedett ugyan a Ház, de korántsem annyira, amennyit az ilyen nagy nemzeti érdekű tárgynál jogosan követelhetnénk. Hosszu és izgatott vita után végre szavazattöbbséggel a pénteki ülés napirendjére kitűzték a házszabályok módosítására vonatkozó, ismeretes Nagy Emil féle indítványt.

Népművelési Egylet Székelyudvarhelyen.

Az emberszeretetnek, a nemesen érző szív felbuzdulásának a dicséretet önmagában hordó fényes eredményét hozta létre Székelyudvarhely közönsége, midőn f. hó 16-án megalakította a címben foglalt egyesületet. Intenciója: hogy tarsadalmunk veszni induló elemeit megmentse az elzüllesztől anyagi támogatásával. A szegénysorsu elemi iskolai tanulókat, kik talán ezen segítség nélkül egyáltalán nem, vagy csak fogyatékosan vehetnek ki részüket a kulturából, a szükséges ruházattal látja el. A község felnőtt, de munkaképtelen szegényeit, szintén ruházattal és élelmezéssel ohajtja az emberbaráti szeretet gyümölcséből részesíteni. Sőt később, ha a már is több száz tagot számláló egyesület a szükséges anyagi erővel rendelkezhetik; állandó ott-hont létesít az említettek számára. Gondoskodni szándékszik ezenfelül az egyesület a felnőtt ifjúság ipari és gazdasági irányú kiképzéséről is.

Hogy az egyesület eredményesen fog működni, leghathatósabb biztosíték reá azon ügybuzgalom, melyből nemcsak a saját célját ösztönszerűen szolgáló érdekelt néposztály, hanem az ezen egyesület nélkül is élni tudó, szerencsésebb sorsu intelligens közönség is kiveszi vezető szerepét. Ennek köszönhető, hogy a csecsemő korát kezdő egyesület már is több alapítvánnyal rendelkezik.

A fejlesztés feladata az emelkedett gondolkodású és nemesen érző vezetőségé, melynek tagjai: Ugron Ákos főispán, gróf Mikes János róm. kath. főesperes, Vajda Ferenc ref. esperes, Vári Albert unit. lelkész, dr. Bodolla Gábor kir. törvényszéki el-

nők, dr Damokos Andor alispán védnökök, dr Solymossy Lajos kir. fő-reáliskolai igazgatótanár elnök.

Kedves kötelességet teljesítünk, ha ezen intézmény alapvető munkásának, — mondhatnók, megteremtőjének — Gyerkes Mihály elemi iskolai igazgatónak lankadást nem ismerő munkásságát elismeréssel honoráljuk. Magasabb jutalmat találja meg a segélyezendő nyomorgók hála imájában.

KÖZGAZDASÁG

Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyen vasárnap, február hó 16 án tartotta XI-ik rendes közgyűlését, melyen 4833 részvény volt képviselve. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, melyek az intézetnek nagymérvű fejlődéséről tesznek tanuságot, örvendetesen tudomásul vételvé az összesen 199.067 K 66 f tisztá nyereségből az osztalék részvényenként 14 koronában (7 százalékbán) állapított meg, mely már a közgyűlést követő naptól kezdve felvehető — összesen 105.000 K. Tartalékba helyeztetett összesen 41181 K 95 f. Nyugdíjalapra 600 K. Jótékony és közcélokra fordítottat 3000 K és alapszabályszerű dotációkra 25527 K 50 f, míg a fennmaradó 18358 K 22 f az 1908 ik év javára átvitetett. Az intézet tartalékai ezzel K 152986 89 el gyarapodván, K 366236 24 re ragnak és a nyugdíjalap K 76509 44 re. Az igazgatóságnak és különösen Tauszik B Hugó vezérigazgatónak, valamint a felügyelő bizottságnak és a tisztviselőknek a közgyűlés elismerést és köszönetet szavazott. Az igazgatóságból kilépő gróf Lázár István, Harmath Sándor, Tauszik B. Hugó és dr Fenyvesi Soma, továbbá új tagul ifj. Ugron Gábor főispán és a felügyelő bizottságba a régi tagok Deák Lajos, Daniel Ferenc, Fekete Jakab, Schwarz Zsigmond, Sándor Kalmán és Szathmáry Gyula újra megválasztattak. A közgyűlést követő igazgatósági ülésben megválasztottak elnökké: báró Kemény Akos és al-elnökökké: Barta Arnold és Bürger Albert.

A vetések állása. A mezőgazdaság állapotáról szóló hivatalos jelentés szerint a lefolyt január és folyó február hónapban is állandóan változó időjárás uralkodott. Éppen e változó időjárás és a sok helyütt hiányzó hótakaró a gazdák nagy részét elégedetlenné teszi. Sokfelé el is olvadt a hó, csupán a februári nagy havazás mely az ország egy részére kiterjedt, hozta meg az érintett vidékeknek a szükséges hótakarót, bár helyenkint az utóbbi napokban észlelt viharos időjárás ezt az állapotot is megromította: lesepervén a havat, védtelenül hagyva a zsenge vetéseket. A hegyi vidékeken, ahol többször havazott, állandóan van hó; itt az erdei famunkálatoknak kedvez is. A vetések telelése és állapota felől a nagyon is változó időjárás hatása alatt ezidőszert véleményem sem lehet mondani, mert maguk a gazdák sincsenek abban a helyzetben, hogy csak megközelítőleg is ítélhessenek a vetések állapotáról; mindenesetre a tavasztól sok függ. A gazdasági munkálatok leginkább az erdőben folynak, felemlíthetők továbbá még nád-vágás, jégbordás és a földeken a trágyateregetés. Szőlők alá földforgatással is több helyen foglalkoznak. Az állatállomány istállóra szorult, az állategészségügyi állapot országszerte kielégítő. Takarmány, szalma és tengeriszárféle takarékos kezeléssel — mivel sok erőtakarmányt is fogyaszt a jószág — elegendő lesz.

Füztelepek szaporítása. A munkásnép téli foglalkozása, keresetüknek biztosítása céljából némely gazdasági egyesület évenként a vármegye és más községekben háziipari tanfolyamot szokott rendezni. A tanfolya-

mokon, főként a fűzfavessző, szalma és gyékényfonás tanítatik. Hogy azonban ezeken a tanfolyamokon elsajátított háziipari cikkek készítését a munkásnép továbbra is folytassa, elsősorban szükséges, hogy az egyes háziipari cikkek előállításához szükséges nyersanyag közelben, lehetőleg magában a községben olcsó árban álljon a munkások rendelkezésére. Szalma vagy gyékény, ha az illető munkásnak magának nem is volna, községben könnyen s olcsón beszerezhető, míg a feldolgozásra legalkalmasabb fűzfavessző legtöbbször községben nincsen s ez az oka annak, hogy a munkások, ha a fűzfavessző fonását meg is tanulták, azt később elhanyagolják, mert az anyaghoz távol vidéken és drágán jutnak hozzá. Ez a körülmény arra bírta Darányi földmívelésügyi minisztert, hogy a községeket fűztelepek berendezésében államsegélyben részesítse. Minden holdra kap a község vagy termelő száz korona a föld megmunkálására segélyt és ezenkívül nemes fűzdugványokat ingyen megfelelő mennyiségben.

Lapzárta előtt.

Budapest, febr. 22.

A képviselőház tegnap pénteken kezdte és ma szombaton folytatta a házszabályrevízió tárgyalását, mely eddig elég csendes mederben folyik, bár a képviselők mindkét napon elég szép számban jelentek meg. Az első szónok Lengyel Zoltán volt, aki három óraig tartó unalmas beszédében elmondotta mindazt, a mit a tárgyról vezércikkében elég gyakran megírt. Beszéltek még eddig Bozoky Árpád, Dr Nagy György, aki csak pénteken reggel érkezett a fővárosba, Bródy Ernő, Farkasházy Zsigmond és Mezőffy Vilmos. Az előjelek után ítélve, az egész vita nem mozog majd szélesebb keretekben, mert a horvátok a választások miatt otthon vannak, a nemzetiségű képviselők közül is alig hat-hét ember van jelen és így a nagy garral hirdetett obstrukció dacára is letárgyalják az egész ügyet néhány nap alatt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Székelyföld.

Még egyszer vissza kell térnünk arra a könyvre, melyet *Székelyföld* címmel Fülei Szántó Lajos lapunk főmunkatársa írt.

Örömmel és büszkeséggel méltattuk ezt a művet, de hogy a szerzőnek hozzánk való szoros baráti és kollégialis viszonyából kifolyólag az elfoglaltságnak még látszatát is elkerüljük, a más lapok ismertetéseit is figyelemmel kísérve, azokból megállapíthatjuk, hogy mind a legnagyobb elismeréssel szólnak Fülei legújabb munkájáról s igazat adnak nekünk, kik azt hirdettük, hogy a Székelyföldnek ott kellene lenni minden székely család asztalán. Az Ország Világ, Budapesti Hírlap, Magyar Állam, Nemzeti Iskola, Köztelek, Magyarország, A Polgár és még számos fővárosi lap a legnagyobb dicsérettel halmozzák el úgy a művet, mint nagytehetségű, költői lelkületű szerzőjét. Ezekon kívül az Ellenzék, Erdővidék, Csiki Lapok, Őrszem, Független Székelység is igen rokonszenvesen ismertették Fülei művét.

Jelen közleményünket nem fejezhetnők be méltóképpen, ha ide nem iktatnók Benedek Elek kitünő írónk ismertetését, ki a Székely Egyesület ez évi naptárában többek közt így ír: „Székelyföld” cím alatt egy kötet költemény jelent meg Fülei Szántó Lajostól, a jeles székely költőtől. Minden költeményéből a Székelyföldnek s népének meghatározó szerete sugárzik felénk s megindult szívvel gondolunk e költőre, ki a nagy város sokadalmában sem feledkezik meg a véréből való vérről s a meddig dalai elérnek, mindenütt rokonszenvet kelt népe iránt. Melegen ajánlom e könyv megvételét. Illo volna, hogy meg legyen minden székely háznál és minden iskolában.”

Rp. Keserű labdacok a Bömbölda részére.

Sign: Hetenként egy adag.

A városban azt suttogják,
Szájról-szájra adogatják:
Veszélyben van a „Bömbölda”
Akadt egy nagy ellensége.

Egy új társaság alakult,
Mert a régi nagyon avult,
Nevet még nem adtak neki
A hír „Ordítót” nevezi.

Rajta-rajta, hát harcoljunk,
Védellemezzük régi várunk,
Tűzben az arany szilárdul;
Harcban az eszme alakul...

A korezmáros csak hallgatja,
Bajuszát megsodorintja:
Fékom adta, ebből baj lesz,
Ha a korezmám majd üres lesz,
S a haszon majd a másé lesz...

Dr Veritás.

A székely hírlapírók kongresszusának eszméje, melyet lapunk egyik legközelebbi számában ötlet-szerűen felvetettünk, mint örömmel tapasztaljuk, szélesebb körökben is visszhangra talált, a mennyiben már a székely hírlapok nagyobb része is csatlakozik hozzá és kivételét nemcsak üdvönsnek, de feltétlenül szükségesnek is elismeri. A kivitelnak pedig mi sem állan utját, csak a Székely Szövetségnek kellene határozottan a mellett állást foglalni, hogy a Szövetség ez évi nagygyűlését nálunk Székelyudvarhelyen tartsa meg, a mit kérni most már némi jogunk is volna és akkor ennek keretében az erdélyrészi lapszerkesztők és hírlapírók kongresszusát is szépen beilleszthetnők. Miután pedig a három székely vármegye Erdélynek majdnem felét képviseli, óhajtanó volna, hogy az összes erdélyi hírlapok szerkesztői és hírlapírói az eszme köré csoportosuljanak, hogy így egymást megértve és támogatva, minél előbb meghatározhassuk az időpontot, melyben üdvös eszmecsere collegiális, testvéri szeretettel találkozhassunk és egyöntetű működésre állást foglalhassunk.

A közbirtokosságok nem szünek meg. Legközelebb néhány fővárosi lap utján szárnyra kelt a hír és ezt átvette a vidéki lapok nagyobb része is, hogy a közbirtokosságokat megszüntetik; honnan eredt, mi szolgált a hír alapjául, azt bajos volna kideríteni; annyi azonban most már bizonyos, hogy csak gonosz szándéku tendencia terjesztette, mert épen ennek az ellenkezője áll. Ugyanis a földmívelésügyi miniszteriumban most gyűjtik az adatokat a közbirtokos-

sági vagyon kitüntetése céljából; ez fogja képezni a legközelebb alkotott törvénynek második kiegészítő lépését.

Összetört borvizes korsók. Gyerogyócsomafalván minap a borvizes szekér ledőlt és az összes korsók szerencsésen eltörték. Szinte ujjongva közli a „Csikvármegye” című lapunk ezt a hírt, mert — ugymond — egy-egy diszpeldány korsó már évek óta szolgálta a közt s öblös belsejében vígan tanyáztak a gombok és egyéb vízi szörnyek. Ha végig tekintünk a szatmári színházat elnyerte. Mint most illetékes helyről értesítettek, ez a hír nem felel meg a valóságnak teljesen, mert ez ügyben csak a március 9-ére kitűzött városi közgyűlés hozza majd meg érdemleges határozatát.

Heves Béláról az I. erdélyi szinikerület jelenlegi igazgatójáról, a fővárosi lapok nyomán mi is megírtuk, hogy több pályázótársa mellőzésével a szatmári színházat elnyerte. Mint most illetékes helyről értesítettek, ez a hír nem felel meg a valóságnak teljesen, mert ez ügyben csak a március 9-ére kitűzött városi közgyűlés hozza majd meg érdemleges határozatát.

Kinevezés. A helybeli törvényszék elnöke Fehér József csendőrt, címzetes őrsvezetőt, igazolványos altisztet az oklándi járásbíróhoz III osztályu hivatalisolgárává nevezte ki.

Tréfas estély. A Nőegylet március 3-án, hushagyó kedden tréfas estélyt rendez. Az estély rendezői özv. Szabady Ferencné és Vajda Lajosné mindent megtettek arra nézve, hogy ez a hushagyó keddi mulatság a legjobban sikerüljön. Az estély érdekességét nagyban fogja emelni, hogy a hölgyek nagyrésze fejdíszben fog megjelenni. Bizarbabbnál-bizarabb és ragyogóbb alakításában gyönyörködhetünk a fejdísz művészetnek. A műsor cabaretszerű lesz, valamint a tréfas jelenetekben a legjobb műkedvelők fognak közreműködni. S hogy a hosszú műsor a táncolni vágyók kedvét ne csökkentse, a szellemes programmszámok egy-egy boston után következnek. Szóval az estély eme jellegénél fogva is előre biztosítja a farsangi jó kedvet és jó mulatást. Belépődíj személyenként 1 korona. A részletes programot legközelebb hozzuk.

A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága és felügyelő bizottsága folyó hó 20 án este 8 órakor Betegh Pál igazgató-elnök vezetésével és Soó Domokos városi tanácsos, valamint a tagok élénk részvételével tartotta ez évben első ülését. Az igazgatóság 50 koronával a székelyudvarhelyi Népmívelési Egyesület alapító tagjai sorába jelentkezik s a pénztár képviselőivel az elnököt bizta meg. A pénztári tisztviselők országos segély alapja javára 10 koronát adományozott. Az „Abstinens” című alkoholelleses folyóiratot a helybeli polgári önképző-egylet és a cipészszakegylet részére egy-egy példányban megrendeli. Pakot Samu cipésztanonc 4 héten tul terjedt kórházi ápolás költségébbellete ügyében a Munkásbiztosító hivatalhoz felter-

jesztést intéz. A felügyelő bizottságot pedig az átmeneti idő alatt való működésre kéri. Több folyó ügy elintézése után, este 10 órakor az ülés véget ért.

— **Március 15.** Polgárságunk, valamint városunk összes társadalmi egyleteinek, ugyszintén a tanítézetek vezetőinek szíves figyelmébe ajánljuk, hogy nemzeti nagy ünnepünknek „Március 15-ének” ez idén lesz a hatvanadik évfordulója; kötelessége tehát minden igaz magyar-nak ezt a napot, nagy történelmi jelentőségehez méltóan megünnepelni. Hazafiságunknak ne külön-külön, hanem egyesült erővel adjunk impozáns kifejezést.

— **A Polgári Önképző és Segélyező Egylet** ma, vasárnap tartja meg a „Budapest” szálloda színháztermében jelmezes fillérestélyt, igen gazdag és változatos műsorral. A rendezőség ezen kívül még sok meglepetést tartogat a közönség szórakoztatására. Az estély kezdete nyolc órakor lesz; műsor után táncéjfélutáni 2 óráig.

— **A helybeli jótékony nőegylet** házi szegényei a téli segély harmadik részletét február 25-én kedden délután 2 órakor fogják kikapni a helybeli kisdudóvá nagytermében.

— **Az erdélyi róm. kath. Státus** főgimnáziumaiban működő tanárok a husvétli ünnepek alkalmából városunkban kongresszust tartanak.

— **Fillérestély.** A mult szerdán Barabás Andrásné és Szabó Árpádné egy minden tekintetben fényesen sikerült estélyt rendeztek. A szép vonzó műsor nagy közönséget hozott össze, mely zsufoltságig megtöltötte a máskor tágas termet. A műsor első pontja Lányi Iboylka humoros szavala volt, ki műkedvelőknél szokatlan rutinnal, közvetlenséggel és kedves eredetiséggel adván elő egy sikerült monologot, állandó derűségben tartotta a közönséget. Azután Gagyi Jenő tanár olvasott fel kedves apróságokat uti élményeiből hasznos tanácsokat adva a nászutra indulóknak; a közönség szokatlan figyelemmel jutalmazta a szellemes felolvasót. Majd Ferenczi Lenke szavalt a zenekísérettel Váradi Antal: „Rákóczy Rodostón” c. költeményét, ki nemcsak bájos egyéniségre, hanem alapos tanulmányra és kellő gyakorlottságra valló ügyességgel, élénk színezéssel és mély érzéssel előadott szavalaival méltán kiérdemelte a közönség zajos tetszésnyilvánítását. Végül Demény Irénke énekel szintén zenekísérettel mellett egy pár kedves népdalt és nagy hatást ért el kellemesen csengő hangjával. Az estély tiszta jövedelme 45 K volt.

— **A helybeli tisztviselői kör** az elmúlt vasárnap délután 5 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését szép számú tag jelenlétében. Embery Árpád elnök meleg hangu megnyitó beszédében örömmel utalt arra, hogy a kör, bár szerény keretekben fontos missziót tölt be s a benne uralkodó egyszerűség a biztosítéka jövő felvirágzásának. Dr Szövényi László titkár tett ezután jelentést az elmúlt évről. Jelentése mindenben igazolta az elnök lelkes szavait. Jancsó János pénztárnok évi jelentésének s a folyó évi költségvetésnek elfogadása után Mántó Miklós gazda indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel újból megválasztotta Embery Árpádot a kör elnökének, Dr Szövényi Lászlót pedig titkárnak, majd ez utóbbi ajánlatára az egész lemondott tisztikart s a kör harminc tagu választmányát. Ezután a köz-

gyűlés, mely egész lefolyásában élénk bizonyítéka volt a körben uralkodó barátságos szellemnek és egyetértésnek, az elnök lelkes éltetésével véget ért.

— **Tanoncünnepelely.** A helybeli iparos és kereskedő-tanonciskola ifjúsága f. évi március 1-én délután 3 órakor iskolai ünnepelelyt rendez ifjúsági könyvtárának gyarapítására a következő műsorral: 1. Ének, 2—4 szavalat. 5. Dózsa tanár ur bemutatja a gépelemeket. 6. Ének. 7—9. Szavalat. 10. Ének. Az ifjúsági könyvtár a tanoncok olvasó kedvének felkeltésére s ez által ismeretek szerzésére szolgál. Már eddig is néhány darabjával öröndetes sikert eredményezett, a tanoncok szorgalmason használják; kívánatos, hogy minél több értékes olvasókönyv álljon rendelkezésre. Az ünnepelelyre a belépés ingyenes, de önkéntes adományokat köszönettel fogadunk a könyvtár céljára. Az ünnepelely a községi iskola IV-ik osztály termében lesz. Minden érdeklődőt szívesen látunk. A székelyudvarhelyi alsófoku ipar és kereskedelmi iskola igazgatósága.

— **A csikszentgyörgyi közbirt. küldöttsége.** Tompa János birt. elnök és Puskás Lajos közs. jegyző vezetése alatt a napokban tisztelt dr Nagy György, országgyűlési képviselőnél Sepsiszentgyörgyön, hogy tolmácsolja a birtokosság köszönetét, a birtokrendezés tárgyalásakor a képviselőházban mondott nagyszabású beszédéért. Puskás Lajos szép szavakkal ecsetelte a népképviselő igaz hivatását. A küldöttség tiszteltetére a népszerű képviselő a „Hungária” vendéglőben bankettet adott, melyen kiss Lajos az illyefalvi kerület függetlenségi és 48-as pártjának elnöke is részt vett. A banketten sok szép pohárköszöntő hangzott el és a társaság emelkedett hangulatban oszlott szét.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** mult szombaton tartotta tisztújító közgyűlését. Elnöknek egyhangulag Tauszik B. Hugót az Agrárbank vezérigazgatóját választották, ki most negyedikben töltötte be a tisztséget. Alelnökök lettek: Burger Albert és Petri Zsigmond. A kamara, mely 1890. óta áll fenn, élénk közgazdasági tevékenységet fejt ki és nagy eredménnyel működik a székely iparosok segítése körül.

— **Az ipari munkások** ma, vasárnap délután 2 órakor a Kör helyiségében tartandó szabad Lyceuma nagyon érdekesnek ígérkezik. Tamás Albert kath főgimnáziumi tanár tart előadást, a Székely dalárda pedig néhány szép énekszámval működik közre.

— **Műsorváltozás.** A ma, vasárnap este 7 órakor tartandó Szent Antal-estélyen Demény Irénke helyett énekel Bartos Teréz, kíséri Szabó Antal. Gróf Mikes János, közszeretnek öröndő esperes-plebánosunk pedig szabadelőadást tart.

— **Egyházi estély.** A székelyudhelyi református „Egyházi Értékezet” ma, vasárnap d. u. fél 5 órakor tartja a kollegium tornacsarnokában ez évadban ötödik egyházi estélyét, melyre a rendezők a következő érdekes és változatos műsort állították össze: 1. Gyülekezet éneke: Menny-

ben lakó én Istenem. Énekel Bartos Teréz, harmoniumon kíséri Paál Sándor. 3. Hegedű szóló: Barcsay Béla. 4. Felolvas Nagy Elemér. 5. Cimbalom- és hegedű duett, előadják: Gyertyánossy Iluska és Molnár Géza. 6. Szaval Lányi Imre. 7. Énekel Palló Imre, kíséri Gyertyánossy Iluska és Molnár Géza. 8. Gyülekezet éneke: XV. d. 3. v. Az estély rendezői: Solyomossy Janka és Mezei Nellike.

— **A székelyudvarhelyi szent Fenencziek** vezetése alatt álló róm. kath. elemi fiu iskola f. hó 27-én (csütörtökön) este 7 órakor a róm. kath. főgimnázium nagytermében gyermekestélyt rendez, igen gazdag és változatos műsorral, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Belépti díj nincs. Szíves adományokat a nevezett iskola szegény tanulói segélyezésére köszönettel fogadnak a rendező szerzetes tanítók.

— **Földrengés.** Szerdán este földrengés rázkódította meg Bécs városát. A földrengés észak-déli irányu volt s tíz óra és tizenegy perckor következett be. Az emberek két lökést éreztek, szerencsétlenség sehol nem történt, de zavar és ijedelem mindenütt volt. A földrengés délen is érezhető volt s Pozsonyból és Triesztből ilyen értelmű táviratok érkeztek. Földrengést jeleztek a budapesti földtani intézet műszerei is. A földrengést a schönbrunni kastélyban is meglehetősen erősen érezték. A király már ágyban volt, amikor a földrengés kezdődött. Fölebredt, de nem ijedt meg, csak éppen becsöngette komornyikját és megkérdezte, hogy mi történt. Mária Valéria főhercegnő nagyon megrémült a földrengéstől. Hálószobájából átsietett lakosztályának egy másik szobájába és környezetétől ijedten tudakolta a rázkódítás okát. A kastély őrsege között a földrengés nagy izgatottságot keltett, mert eleinte nem tudták, hogy mi történt.

— **A székelylengyel falvi ifjúság** február 15-én színelőadással összekötött jótékonycélu táncestélyt rendezett az iskola helyiségében. Színpadra került „A falu rozsa” c. népszínmű 3 felvonásban. A darab előadása előtt a lengyel falvi községi pénztárnok leánya Róza a Pokainé című költeményt szavaltta el nagy hatással és általános tetszéssel. A szereplők közül szerepüket jól betanulták és dicséretre méltó buzgalommal adták elő: Pál Sándor, Keresztes István, Datki Rebeka, Pál Ilona, András Gyula tanító, Ferenc Ilka. Király András. A többi kisebb arányu szerepekben még jó sikerrel közreműködtek Bálint Márton, Ferencz Lőrinc, Székely Sándor, Nagy István, Keresztes József, Ferenc Balázs, Nagy Bandi, Lénárd Nelli, Ferencz Márta, Simó Rebeka, Hadnagy Biri, Benedek Liza. A környék igen tekintélyes számban vett részt az előadáson és az azt követő reggelig tartó táncmulatságon. Székelylengyel falván ez volt az első színelőadás a nép életében és hogy a kezdet ilyen jó eredménnyel mutatott fel, azt csak András Gyula kántor-tanító ügybuzgalmának lehet köszönni, mert a szereplőket egy hónapon keresztül a legnagyobb odaadással oktatta és tanította be.

— **Gyengeelméjük felvétele.** A borosjenői gyógypedagógiai nevelő-

és foglalkoztató állami intézetbe a jövő iskola év kezdetén több növendéket vesznek fel. Felvétetnek a nevelő intézetbe 7—10 éves, a foglalkoztatóba 14 éven felüli nevelés tanításra, illetőleg foglalkoztatásra alkalmas gyengeelméjű egyének. Ugy a fizető, mint az ingyenes felvétel iránti kérvényeket a nagymélt. válás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz címezve legkésőbbben június hó 10-ig kell beküldeni az intézet igazgatójához. Bővebb tájékoztatást az intézet igazgatósága Borosjenő, Arad megye.

— **Zenekedvelők és zenészek** figyelmébe! Hegedűk, hegedűvonók, hurok, gyanták, vonószőrök és más felszerelések — legjobb minőségben; Okarinák nagyválasztékban; hangsipok, harmonikák, klarinétnyelvek stb. előnyös árak mellett kaphatók: Betegh Pálnál Székelyudvarhely.

— **A jövő körzője!** Szénásy Béla magyar gyártmányu új szabadalmazott fejes körzői a legjobbak. Kapható: Betegh Pál könyv-, papir-, író- és rajzszerek-kereskedésében Székelyudvarhely Kossuth-utca 31. sz. a.

Kiadja: Betegh Pál újságkiadó intézete.

Eladó ház. Szent-Imre-utca 38. sz. alatti ház örök áron eladó. Értekezni özv. Bogácsi Imrénénél lehet.

Legfinomabb kék Erdész-kréta

nedves és száraz fára, bőrre, vászonra, papírra stb. való íráshoz 5 kilogrammos ládában és tucatonként is a legolcsóbb árért

Betegh Pál

könyvkereskedésében, papír és írószerek gyári raktárában Székelyudvarhelyt kapható.

Vidéki megrendeléseket a beérkezés napján elintézt.

Hazai kitértő minőség!

Eladó háztelkek.

A szombatfalvi vámmal szemben, közvetlenül az aszfalt mellett 200-400 nsz.-öl területű háztelkek eladók. Részletes felvilágosítást ad Dr Szölösi Ödön, ügyvéd.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak Betegh Pál könyv-, papír-, író-, rajzszerek- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Sz.: 987-908.

Hirdetmény.

Segesvár városának kormányhatóságilag engedélyezett

tenyésztő-állatvásárlására

folyó évi március hó 12-én fog az új marhavásártér meg tartatni.

A vásár alkalmával a város által díjak 700 K összegben fognak kiosztatni. Helypénzek vagy más díjak nem szedetnek.

Díjakban csakis azon Nagyküküllő vármegyei tenyésztők részesíthetők, kik bizonyítvánnyal igazolják, hogy a díjazandó állat legalább 3/4 (háromnegyed) év óta birtokukban van.

A városi tenyész-állatvásárlással kapcsolatosan a segesvári járási főszolgabíró külön hirdetménye szerint járási tenyész-állatdíjazás is fog megtartatni.

A marhalevel feltétlenül elhozandó.

A vásár alkalmával községek és földbirtokosok tenyész-állatokban szükségletüket fedezhetik.

Segesvár, 1908. február hó.

2-3

A városi tanács.

Könyvkötő tanulónak felvesz egy jóra való fiút azonnal Betegh Pál könyvkötő-intézetébe Székelyudvarhelyt.

Szép jelmezzuhákat

estekre olcsón lehet kölcsön venni **Karda Dénes** fűszerkereskedéséből Kossuth-utca 61. sz.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

pemetefü-cukornál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-féle felét kérjük, mivel sok haszontalan utánzat van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak **RETHY**-féle felét fogadjunk el!

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírosok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók **BETECH PÁL** könyv-, zenemű- és papírkereskedésében Székelyudvarhelyt. Névjegyek izléses kivitelben készíttetnek

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghűléseknel, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Uj kocsik szekerek,

gazdasági felszerelések, ekék, eketaligák kaphatók s mindenféle más megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. Lakatos Mihály kovácsmester Székelyudvarhelyt, báró Orbán Balázs utca 7. sz. alatt. Készítményeimért teljes felelősséget vállalok.

SZEKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legerjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2-szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len

legjobb magyar gyártmányú diszlevezőpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, színes és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász **Képes levelezőlapok** 20-féle helybeli felvétel. levélpapírosok stb. Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

Állandóan kaphatók mindenféle **kész nyomtatványok.**

u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET **BETECH PÁL** **KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS**

Mindenféle színű, nagyságu, sulyu és minőségű irodai és író- **PAPIROSOK**

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrőpapírok, torta- és befőző papírok, könyvkötő papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszek, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák. Dohány- és szivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák. pénzes-erszények okmány és irománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31 (saját ház).

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett **KÖNYVNYOMDÁJÁT**

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá **könyvkötészetét**

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélírótollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárok, disztollszárok. Írónok, fekete, színes és másoló-írónok, notes-írónok, csavarírónok (grayonok), zsebírónok, csavaríronbetétek, ironvédők, iron-hegyezők. Kréták, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, színes kréták. Tinták, legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek, tük. Hangoló-sipok és okarinák. Monogramok fehérnemű és levél-papírjelzésre. Kézi nyomda. Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablák és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári áron.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjúsági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes „Magyar Könyvtár”. A székelyudvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (block), bárcá és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itatódeszkák, olaj- s vízfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, tollállványok, szivacs-csésze, íromappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szőnyegszögek, képesok stb.